

Iz bitno istih razloga sud je brodara proglasio odgovornim i za teret naveden u drugoj teretnici.

Što se tiče tereta iz treće teretnice, sud smatra da je protest prekasno podnesen, pa prema tome primalac mora dokazati da je roba primljena s odnosnim mirisom. Vještak koji je pregledao ovu robu nije mogao utvrditi porijeklo mirisa. Osim toga ni primalac nije mogao dokazati da su kajsi-je bile u neposrednom dodiru s drugim teretom na brodu od kojega su mogle primiti miris naftalina. Na temelju toga sud zaključuje da primalac nije uspio dokazati da je ovaj teret od brodara primio u oštećenom stanju.

(DMF 1968, str.666)

B.J.

Bilješka.- U gornjoj presudi je osnovno pitanje bilo da li miris tereta po naftalinu predstavlja vidljivu ili nevidljivu manu. Sud je zauzeo stajalište da je ova mana nevidljiva. Čini se da to stajalište nije pravilno. Pod vidljivom manom treba podrazumijevati onu koja se može ustanoviti osjetilima odmah prilikom preuzimanja i bez ikakvog posebnog stručnog znanja i laboratorijskog odnosno nekog drugog pregleda. Poznato je da je miris naftalina po svom intenzitetu toliko jak da se on može osjetiti čim se dodje u neposrednu blizinu odnosnog predmeta. Slučaj da okolna roba miriše po naftalinu, kao što je bio slučaj i u gornjem sporu, sigurno otežava utvrđivanje koji sve predmeti mirišu. Medjutim ta činjenica ne može utjecati da se vidljiva mana pretvori u nevidljivu. Dapače pod tim uvjetom primalac je morao posebnu pažnju posvetiti utvrđivanju da li njegova roba miriše po naftalinu, jer je morao pretpostaviti da se to moglo dogoditi.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 17.I 1967.

Sté Salmon c/a Cie Worms

Prijevoz stvari morem - Manjak tereta - Brodarova odgovornost - Isprava "bez zapreke" na temelju koje primalac preuzima teret - Ako je ova isprava, u kojoj je navedeno koju količinu robe primalac preuzima od brodara, potpisana od primaoca bez opaske, pretpostavlja se da je brodar predao onu količinu robe koja je u toj ispravi navedena

Brodar je preuzeo na prijevoz 18 praznih kontenera. Nakon što je roba spremljena na odredište, primalac tuži bro-

dara za naknadu štete. U tužbi navodi da mu je brodar predao ukupno 17 komada, pa zahtijeva da mu nadoknadi vrijednost jednog manjkajućega kontenera. Tuženik se opire tužbi navodeći da je on tužitelju predao ukupno 18 kontenera. U dokaz svoje tvrdnje poziva se na ispravu "bez zapreke" koju je bez opaske potpisao tužitelj, a u kojoj je navedeno da je brodar predao primaocu 18 kontenera.

Sud je odbio tužiteljev zahtjev. U obrazloženju svoga stajališta sud navodi da bez prigovora od primaočeve strane potpisana isprava "bez zapreke" - koju brodar izdaje primaocu nakon što je od njega primio teretnicu, i na temelju koje isprave primalac preuzima robu od brodara - stvara pretpostavku da je primalac primio onu količinu robe koja je u ispravi navedena. Budući da je ovakvim svojim postupkom tužitelj implicite priznao da je primio 18 komada, a protivno nije dokazao, trebalo je tužbu odbiti.

(DMF 1968, str.543)

B.J.

Bilješka.- U gornjoj presudi ostala su nedovoljno razjašnjena dva pitanja:

a) Da li je primalac na vrijeme brodaru uložio protest. Prema danas opće usvojenom načelu koje se osniva na Konvenciji o teretnici od 1924.god, pravovremeno uloženi protest stvara pretpostavku u korist primaocu da su u protestu navedene činjenice tačne. Ovu pretpostavku mora oboriti brodar. Ukoliko protest nije na vrijeme podnesen, primalac mora dokazati da mu je brodar predao onu količinu robe i u onom stanju kako to primalac tvrdi. Ukoliko je u gornjem slučaju primalac uložio protest na vrijeme, ispravu "bez zapreke" sud je ocijenio kao brodarov dokaz koji se osniva na tuženikovom priznanju da je brodar predao onu količinu robe koja proizlazi iz isprave. Ako protest nije bio podnesen, brodar ne bi trebao dokazivati ništa, pa ni pozivati se na odnosnu ispravu. Izgleda da je isprava bila vraćena brodaru nakon preuzimanja robe. Ukoliko je to uslijedilo prije, ne bi joj se mogla priznati nikakva dokazna snaga, jer primalac ne može pravovaljano unaprijed potvrditi ono što još nije primio.

b) Da li je pretpostavka koja proizlazi iz isprave "bez zapreke" oboriva ili nije. Na ovo se sud u gornjoj presudi nije osvrtao, ali čini se, što se našega prava tiče, da treba zastupati stajalište o oborivosti pretpostavke.

B.J.